

**AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO KOKYBĖS PERŽIŪROS ATLIKIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2017 m. balandžio 21 d. Nr. V3-21
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo 41 straipsnio 4 dalies 2 punktu, atsižvelgdamas į Audito priežiūros komiteto 2017 m. balandžio 10 d. nutarimą A1-6.2:

t v i r t i n u Finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūros atlikimo tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorius

Audrius Linartas

PATVIRTINTA

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir
nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos direktoriaus
2017 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. V3-21

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO KOKYBĖS PERŽIŪROS ATLIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūros atlikimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato ne viešojo intereso įmonių auditorių (toliau – auditorių) ir ne viešojo intereso įmonių audito įmonių (toliau – audito įmonių) atlikto finansinių ataskaitų rinkinio ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio (jeigu nenurodyta kitaip, toliau – finansinės ataskaitos) audito kokybės, audito įmonėse įdiegtos kokybės kontrolės sistemos veikimo, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo (toliau – Įstatymas) reikalavimų, nepriklausomumo ir kitų profesinės etikos principų laikymosi peržiūros atlikimą pagal metinius finansinių ataskaitų audito kokybės peržiūrų (toliau – peržiūra) planus.

2. Šis tvarkos aprašas parengtas vykdant Įstatymo 41 straipsnio 4 dalies 2 punkto reikalavimus.

3. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Užduotis** – auditoriaus kontrolieriaus peržiūrai pasirinktas konkretus atliktas finansinių ataskaitų auditas ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditas (toliau kartu – auditas).

3.2. **Rekomendacija** – auditoriaus kontrolieriaus siūlymas šalinti nustatytus audito atlikimo trūkumus, taip pat siekti aukštesnės atliekamo audito kokybės arba audito įmonės efektyvesnės kokybės kontrolės sistemos.

3.3. **Kiekybinis vertinimas** – auditoriaus kontrolieriaus atliekamas audito arba audito įmonės kokybės kontrolės sistemos įvertinimas balais. Balai už visus atsakymus ir už išskirtus atsakymus į labai svarbius klausimus pateikiami procentine išraiška.

3.4. **Kokybinis vertinimas** – auditoriaus kontrolieriaus atliekamas finansinių ataskaitų audito arba audito įmonės kokybės kontrolės sistemos įvertinimas, atsižvelgiant į aspektus, kurie neatspindi kiekybiniame auditoriaus kontrolieriaus atsakymų vertinime. Kokybinio auditoriaus kontrolieriaus atsakymų vertinimo tikslas yra atspindėti rastus audito atlikimo arba kokybės kontrolės sistemos trūkumus, nurodyti reikšmingus trūkumus, kurie galbūt neatspindi kiekybiniame vertinime, tačiau gali turėti įtakos galutiniam vertinimui.

3.5. **Galutinis kontrolieriaus vertinimas** – vertinimas, pateikiamas auditoriaus kontrolieriaus ataskaitoje, apibendrinus kiekybinį ir kokybinį vertinimą ir kitus atlikto audito kokybės aspektus.

3.6. Kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos vartojamos Įstatyme.

II SKYRIUS PASIRUOŠIMAS PERŽIŪRAI

4. Jei audito įmonė yra įtraukta į auditorių ir audito įmonių metinį peržiūrų planą, ji per 15 darbo dienų nuo pranešimo apie tai gavimo dienos privalo pateikti Lietuvos auditorių rūmams (toliau – LAR) užpildytą A anketą (1 priedas). Gautą A anketą kartu su paskutinės peržiūros dokumentais, turimą po paskutinės peržiūros atliktų audito tyrimų rezultatų ir kitą peržiūrai atlikti svarbią informaciją LAR perduoda peržiūrą atlikti paskirtam auditoriui kontrolieriui.

5. Paskirtas peržiūrą atlikti auditorius kontrolierius, ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki numatytos peržiūros atlikimo pradžios suderina su audito įmonės vadovu ar jo įgaliotu asmeniu (toliau – vadovas) konkrečią peržiūros atlikimo datą. Jei konkreti peržiūros atlikimo data skiriasi nuo LAR numatytos peržiūros atlikimo pradžios, auditorius kontrolierius šią peržiūros atlikimo datą praneša LAR.

6. Atliekant peržiūrą taip pat turi teisę dalyvauti LAR Audito kokybės kontrolės komiteto (toliau – Komitetas) ir (arba) stebėtojų teisėmis Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) deleguoti asmenys. Apie tokį delegavimą audito įmonė ir auditorius kontrolierius informuojami ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki peržiūros pradžios. Audito įmonė, nesutinkanti su deleguotų asmenų kandidatūromis, apie tai privalo informuoti delegavusią instituciją ne vėliau kaip 2 darbo diena iki peržiūros pradžios ir nurodyti nesutikimo priežastis. Komitetas ir (arba) Tarnyba turi teisę deleguoti kitus asmenis arba įvertinę nesutikimo priežastis neatsižvelgti į audito įmonės nuomonę ir apie tai ją informuoti.

III SKYRIUS PERŽIŪROS ATLIKIMAS

7. Peržiūra pradama auditoriaus kontrolieriaus pokalbiu su audito įmonės vadovu, kurio metu auditorius kontrolierius susipažįsta su audito įmone ir informuoja audito įmonės vadovą apie numatomą peržiūros eigą.

8. Auditorius kontrolierius turi įsitikinti, ar audito įmonės kokybės kontrolės sistema atitinka 1-ojo tarptautinio kokybės kontrolės standarto (toliau – 1-asis TKKS) reikalavimus, ir užpildyti B

anketą (3 priedas). Auditorius kontrolierius turi peržiūrėti ir nurodyti peržiūros ataskaitoje, ar įmonė laikosi 1-ojo TKKS reikalavimų dėl atlikto audito sudarytų užduoties bylų galutinio užbaigimo.

9. Auditorius kontrolierius peržiūrai užduotis atsirenka pagal audito įmonės jam susipažinti pateiktą į peržiūrų planą įtraukto auditoriaus atliktų auditų sąrašą (15 priedas). Į atliktų auditų sąrašą įtraukiami visi po paskutinės auditoriaus peržiūros atlikti auditai, o jeigu auditoriaus peržiūra nebuvo atlikta, tai į atliktų auditų sąrašą įtraukiami per paskutinius šešerius metus arba nuo auditoriaus vardo suteikimo dienos, jeigu laikotarpis nuo auditoriaus vardo suteikimo yra trumpesnis negu šešeri metai, atlikti auditai. Atliktų auditų sąrašas naudojamas tik užduotims atrinkti. Apie pasirinktas užduotis auditorius kontrolierius informuoja audito įmonę. Pasirinkdamas auditus peržiūrai auditorius kontrolierius turi siekti, kad peržiūrai parinktos užduotys atspindėtų aktualiausio laikotarpio auditoriaus darbą, skirtingas auditoriaus audituotas veiklos sritis ir kad peržiūra atskleistų galimus atlikto audito kokybės trūkumus. Auditorius kontrolierius 15 priedo skiltyje „Kita svarbi informacija“ pažymi atrinktus auditus, pasirašo sąrašą ir grąžina jį audito įmonei, kuri privalo sąrašą saugoti iki kitos peržiūros.

10. Auditus peržiūrai auditorius kontrolierius atrenka pasinaudodamas audito įmonės kokybės kontrolės sistemos vertinimu, rizika pagrįsta atranka ir profesiniu sprendimu. Auditų atranką peržiūrai, savo sprendimus ir kriterijus, kuriais remdamasis atliko atranką, auditorius kontrolierius turi aprašyti peržiūros ataskaitoje. Atrenkant auditus peržiūrai pirmenybė teikiama einamaisiais metais atliktam auditui. Auditorius kontrolierius į tikrinamas užduotis įtraukia bent vieną konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą, jeigu toks auditas buvo atliktas ne anksčiau kaip prieš trejus, įskaitant einamuosius, finansinius metus. Atlikdamas kitą rizika pagrįstą auditų atranką, auditorius kontrolierius gali įvertinti šiuos veiksniai:

10.1. Rizikinga veikla ir (arba) aplinka kurioje veikia audituota įmonė.

10.2. Ilgesnis nepertraukiamo auditavimo laikotarpis.

10.3. Audito atlikimui skirta mažai valandų.

10.4. Atlikto audito svarba visuomenei, finansų rinkai, investuotojams, kiek plačiai auditoriaus ir audito įmonės atlikto audito rezultatai galėjo būti naudojami.

10.5. Auditorių ir audito įmonių atlikto finansinių ataskaitų audito kokybės užtikrinimo organizavimo tvarkos aprašo 6 punkte nurodyta tvarka Tarnybos nustatyti veiksniai.

10.6. Kiti veiksniai.

11. Auditorius kontrolierius atliktus auditus peržiūrai atsirenka tokiu būdu:

11.1. Iš 9 punkte nurodyto atliktų auditų sąrašo kiekvieno į peržiūrų planą įtraukto auditoriaus peržiūrai parenkama po 2 užduotis ir pildomos C ir D1 anketos (4 ir 5 priedai).

11.2. Auditoriaus, kurio atrinktose užduotyse yra nustatoma reikšmingų atlikto audito trūkumų, iš 9 punkte nurodyto atliktų auditų sąrašo parenkama dar viena užduotis.

11.3. Auditoriaus, kurio atrinktose užduotyse yra nustatoma nereikšmingų atlikto audito trūkumų, iš 9 punkte nurodyto atliktų auditų sąrašo gali būti parenkama dar viena užduotis.

11.4. Auditorius kontrolierius peržiūrai gali atrinkti ir daugiau užduočių, jeigu:

11.4.1. pagal 11.1, 11.2 ir 11.3 punktus atrinktose užduotyse nustatęs audito procedūrų trūkumų (pavyzdžiui, planavimo, dokumentavimo, rezultatų apibendrinimo ar pan.), siekia įvertinti trūkumų pasikartojimą ir paplitimą;

11.4.2. yra gavęs informacijos iš Tarnybos ar LAR, ar yra nustatęs požymių, kad audito įmonės kokybės kontrolės sistemos ar konkretaus atlikto audito kokybė ankstesniais laikotarpiais galėjo turėti trūkumų;

11.4.3. dėl konkretaus atlikto audito kokybės LAR gavo skundų.

11.5. pagal 11.2., 11.3. ir 11.4. punktus atrinktose užduotyse, auditoriaus kontrolieriaus sprendimu, gali būti peržiūrima visa užduotis ar tam tikra užduoties sritis. Auditoriaus kontrolieriaus sprendimas ir jį pagrindžiantys argumentai, dėl užduoties atrinkimo (neatrinkimo) ir atrinktos užduoties tikrinimo apimties, turi būti aprašyti auditoriaus peržiūros ataskaitoje.

12. Prieš užduoties parinkimą auditorius kontrolierius turi būti peržiūrėjęs LAR pateiktą informaciją:

12.1. kokios auditoriui pareikštos pretenzijos, skundai ar kitokios pastabos dėl atlikto audito kokybės nuo paskutinės auditoriaus peržiūros datos arba nuo auditoriaus vardo suteikimo dienos;

12.2. paskutinės atliktos peržiūros ir po paskutinės peržiūros atlikto audito tyrimų rezultatus;

12.3. kokių priemonių auditorius ir (ar) audito įmonė ėmėsi, kad ištaisytų nurodytus atlikto audito kokybės trūkumus, jeigu jų buvo nustatyta;

12.4. po paskutinės atliktos peržiūros LAR gautas audito įmonės metines ataskaitas.

13. Auditorius kontrolierius peržiūrai atrinktoms užduotims suteikia dviženklis kodus, kurie naudojami peržiūros metu. Peržiūrai atrinktų užduočių dviženklis kodas sudaromas iš dviejų atsitiktinių skaitmenų. Suteikti kodai atliekant peržiūrą naudojami vietoj įmonės, kurios finansinių ataskaitų auditą atliko į peržiūrų planą įtrauktas auditorius, pavadinimo. Informaciją apie peržiūrai atrinktoms užduotims suteiktus kodus ir tuo kodu pažymėtos audituotos įmonės pavadinimą ir audituotos įmonės pasirinkimo argumentus auditorius kontrolierius perduoda LAR kartu su peržiūros ataskaita.

14. Atlikdamas peržiūrą, auditorius kontrolierius vadovaujasi šio Tvarkos aprašo priede pateiktomis anketomis. Tikrindamas užduotį, auditorius kontrolierius visada užpildo užduoties anketą C (4 priedas) ir anketą D1 (5 priedas) bei anketos D1 priedą (7 priedas), ir jei užduotis yra:

14.1. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditas, papildomai užpildoma D2 anketa (8 priedas);

14.2. kredito unijos auditas, papildomai užpildoma D3anketą (9 priedas);

14.3. mokėjimo įstaigos, elektroninių pinigų įstaigos auditas, papildomai užpildoma D4 anketa (10 priedas).

15. Atliekant peržiūrą, turi teisę dalyvauti ir audito įmonės darbuotojai (auditoriai, auditoriaus padėjėjai ir kiti audito įmonės darbuotojai, atsakingi už audito įmonės kokybės kontrolės sistemos veikimą ar dalyvavę atliekant peržiūrėti atrinktą auditą), įskaitant buvusius audito įmonės darbuotojus, jei to reikia, bei audito metu pasitelkti ekspertai, galintys pateikti papildomos informacijos apie tikrinamą užduotį. Audito įmonės vadovas turi užtikrinti, kad auditoriui kontrolieriui būtų pateikti paaiškinimai dėl atrinktos užduoties. Kiti asmenys, išskyrus šio Tvarkos aprašo 6 punkte išvardytus asmenis, be auditoriaus kontrolieriaus sutikimo dalyvauti peržiūroje neturi teisės.

16. Atlikęs peržiūrą, auditorius kontrolierius su audito įmonės vadovu turi aptarti nustatytus trūkumus, pateikti pasiūlymus ir rekomendacijas. Šiame aptarime gali dalyvauti auditoriai ir kiti audito įmonės darbuotojai, dalyvavę atliekant auditus. Aptarimas, pasiūlymų ir rekomendacijų teikimas gali būti vykdomas ir elektroninėmis ryšio priemonėmis, t. y. telefonu ar elektroniniu paštu. Aptarimo, pasiūlymų ir rekomendacijų teikimo būdas ir data turi būti nurodytas audito įmonės ir auditoriaus peržiūros ataskaitose.

17. Atlikęs peržiūrą ir surengęs šio Tvarkos aprašo 16 punkte nurodytą aptarimą, auditorius kontrolierius per 10 darbo dienų parengia ir audito įmonei raštu ir (arba) elektroniniu paštu pateikia B anketos, B suvestinės anketos (11 priedas), audito įmonės peržiūros suvestinės (12 priedas) ir peržiūros ataskaitos projektus bei kiekvienam tikrintam auditoriui raštu pateikia jo atliktų auditų peržiūrų C, D1–D4 anketų, D suvestinės anketos (13 priedas), auditoriaus peržiūros suvestinės (14 priedas) ir peržiūrų ataskaitų projektus.

18. Audito įmonė ir joje dirbantys auditoriai, gavę 17 punkte išvardytus projektus, turi teisę per 5 darbo dienas raštu pateikti auditoriui kontrolieriui savo atsiliepimą.

19. Gavęs atsiliepimą, auditorius kontrolierius įvertina atsiliepime pateiktą informaciją ir, jei reikia, atsižvelgdamas į ją koreguoja peržiūros ataskaitą. Taip pat auditorius kontrolierius per 10 darbo dienų nuo atsiliepimo gavimo dienos parengia galutinę peržiūros ataskaitą ir ją raštu ir (arba) elektroniniu paštu pateikia LAR ir audito įmonei ir (arba) auditoriui, kurio atlikto audito kokybė buvo peržiūrėta. Kartu su LAR teikiama galutinė peržiūros ataskaita yra teikiamos užpildytos anketos ir suvestinės, iš audito įmonės ir joje dirbančių auditorių gauti atsiliepimais dėl peržiūros ataskaitos ir kita peržiūros metu surinkta medžiaga.

20. Jeigu per 5 darbo dienas nėra gaunama atsiliepimų, auditorius kontrolierius parengia peržiūros ataskaitą ir per 5 darbo dienas pateikia LAR kartu su užpildytais anketomis, suvestinėmis ir kita peržiūros metu surinkta medžiaga.

21. Peržiūros ataskaita rengiama pagal Tarnybos patvirtintus Reikalavimus atlikto audito kokybės peržiūros ataskaitai. Jei peržiūros metu nustatyta atlikto audito kokybės trūkumų, auditorius kontrolierius peržiūros ataskaitoje privalo teikti rekomendacijas dėl nustatytų trūkumų šalinimo. Jei peržiūros metu atlikto audito kokybės trūkumų nenustatyta, auditorius kontrolierius peržiūros ataskaitoje gali teikti rekomendacijas siekti aukštesnės atlikto audito kokybės ar efektyvesnės kokybės kontrolės sistemos.

IV SKYRIUS NURODYMAI AUDITORIAMS KONTROLIERIAMS

22. Atlikdamas peržiūrą, auditorius kontrolierius tikrina, ar A anketoje pateikti duomenys yra teisingi, užpildo šio Tvarkos aprašo prieduose pateiktas anketas ir suvestines.

23. Atlikdamas peržiūrą, auditorius kontrolierius tikrina su užduotimis susijusius dokumentus, kad:

23.1. nustatytų, kaip laikomasi 1-ojo TKKS nuostatų:

23.1.1. ar audito įmonėje yra rašytinė politika ir procedūros, kurių reikalaujama pagal 1-ąjį TKKS, ir jos atitinka šio standarto nuostatas;

23.1.2. ar audito įmonės nustatyta politika įgyvendinama, o procedūros veikia;

23.1.3. ar audito įmonėje atliekami atskiri veiksmai, kurių reikalaujama pagal 1-ąjį TKKS;

23.2. nustatytų, kaip laikomasi kitų tarptautinių audito standartų nuostatų;

23.3. nustatytų, kaip laikomasi nepriklausomumo ir kitų profesinės etikos principų;

23.4. įvertintų auditui panaudotų išteklių kokybę ir kiekybę, už auditą gautą atlyginimą;

23.5. nustatytų, kaip laikomasi Įstatymo, kitų su audito atlikimu susijusių teisės aktų nuostatų, taikomų kredito unijoms, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigoms, kad nustatytų, kaip laikomasi audito ataskaitos reikalavimų ir kt.

24. Auditorius kontrolierius turi išsiaiškinti, ar auditorius tinkamai atliko auditą ir surinko tinkamus pakankamus įrodymus, kuriais remdamasis pareiškė savo nuomonę apie finansines ataskaitas. Auditorius kontrolierius turi pateikti savo pastabas dėl viso atlikto audito kokybės, t. y. ar:

24.1. efektyvus audito rizikos nustatymas planuojant ir atliekant auditą;

24.2. surinkti pakankami tinkami audito įrodymai;

24.3. atlikto audito darbo dokumentai susisteminti, laikantis 1-ojo TKKS reikalavimų;

24.4. tinkamai parengta auditoriaus išvada ir, jei pagal teisės aktus turi būti rengiama, audito ataskaita.

25. Auditorius kontrolierius turi surinkti pakankamus tinkamus įrodymus (užpildyti ir pasirašyti anketas, suvestines, gauti raštiškus atsakingų asmenų patvirtinimus ar paaiškinimus, audito darbo dokumentų kopijas ir pan.) peržiūros ataskaitos teiginiams pagrįsti.

26. Auditorius kontrolierius turi įvertinti auditui panaudotų išteklių kokybę ir kiekybę, už auditą gautą atlyginimą ir, nustatęs atlikto audito trūkumą, peržiūros ataskaitoje turi pareikšti savo nuomonę, ar auditui panaudoti ištekliai (žmogiškieji, laiko, finansiniai, metodologiniai) turėjo įtakos atlikto audito trūkumams. Vertinant už auditą gautą atlyginimą, pateikiami atsakymai į atlygio už auditą vertinimo klausimus (5 priedo 11 dalis ir 3 priedo 7 dalis), vertinant auditui panaudotų išteklių kokybę ir kiekybę nustatoma, ar:

26.1. užduoties grupė ir bet kurie užduoties grupei nepriklausantys auditoriaus ekspertai kartu turėjo tinkamą kompetenciją, gebėjimų ir pajėgumų auditui atlikti;

26.2. panaudoti metodologiniai ištekliai buvo tinkami ir pakankami auditui atlikti;

26.3. buvo skirta pakankamai laiko atlikti auditą;

26.4. tinkamai paskirstytas audito darbas užduoties grupės nariams, pagal jų kompetenciją, gebėjimus, patirtį (pavyzdžiui, didelės rizikos srityse panaudoti tinkamą patirtį turintys užduoties grupės nariai);

26.5. konkrečioms audito sritims skirtas pakankamas užduoties grupės narių skaičius ir laikas (valandinis audito biudžetas), atsižvelgiant į reikšmingo iškraipymo riziką ir audito darbo apimtį;

26.6. buvo sudarytos galimybės pasitelkti reikiamą ekspertų pagalbą sudėtingais klausimais;

26.7. buvo pasinaudota reikiamomis paslaugų teikėjų teikiamomis, konsultacijų paslaugomis.

V SKYRIUS

ATLIKTO AUDITO PERŽIŪROS ANKETŲ IR SUVESTINIŲ PARENGIMO TVARKA

Audito įmonės kokybės kontrolės klausimyno rengimo reikalavimai

27. Pildydamas B anketą dėl audito įmonės kokybės kontrolės (3 priedas) auditorius kontrolierius turi pateikti savo vertinimą, t. y. nurodyti vieną iš galimų atsakymų:

27.1. „Taip“, kai kokybės kontrolės sistema yra veiksminga ir nuosekli, atsakymas vertinamas 7 balais, kai klausimas labai svarbus, ir 5 balais, kai klausimas svarbus.

27.2. „Iš dalies“, kai kokybės kontrolės sistema taikoma iš dalies, yra tobulintina, atsakymas vertinamas 4 balais, kai klausimas labai svarbus, ir 3 balais, kai klausimas svarbus.

27.3. „Ne“, kai tokie veiksmai praktiškai netaikomi, atsakymas vertinamas 0 balų;

27.4. „Netaikoma“, išimtiniais atvejais, kai praktiškai procedūros neturi būti taikomos audito įmonėje pagal įstatymus ar teisės aktus. Šie atsakymai skaičiuojant balus nenaudojami.

28. Tais atvejais, kai B anketoje auditorius kontrolierius pažymi „Iš dalies“ arba „Netaikoma“, turi būti pateikiamas ir komentaras, o kitais atvejais – komentaras gali būti pateikiamas.

29. Auditoriui kontrolieriui užpildžius B anketą, elektroninėmis priemonėmis automatiškai generuojama B anketos suvestinė, kurioje pateikiamas auditoriaus kontrolieriaus atsakymų vertinimas balais, B anketos kiekvienos dalies balų suma ir procentinė išraiška, maksimalus galimas visų balų skaičius, labai svarbių klausimų balų suma ir procentinė išraiška bei maksimalus galimas labai svarbių klausimų balų skaičius. B anketos suvestinėje taip pat pateikiamas kiekybinis auditoriaus kontrolieriaus atsakymų vertinimas. Auditorius kontrolierius B anketos suvestinėje pateikia kokybinį audito įmonės kokybės kontrolės sistemos įvertinimą, atsižvelgdamas į aspektus, kurių neatspindi kiekybinis auditoriaus kontrolieriaus vertinimas pagal B anketą, siekdamas pažymėti rastus kokybės kontrolės sistemos trūkumus, išskirti reikšmingus trūkumus.

Audito įmonės peržiūros suvestinės parengimas

30. Užpildęs B anketą, auditorius kontrolierius parengia audito įmonės peržiūros suvestinę (12 priedas).

31. Rengdamas audito įmonės peržiūros suvestinę, auditorius kontrolierius remiasi B anketos kiekvienos dalies atsakymais apie dabartinę ir ankstesnę peržiūras ar tyrimą, pateikia atsakymus dėl audito įmonės kokybės kontrolės sistemos:

31.1. „Be trūkumų“, kai konkrečioje srityje nebuvo nustatyta jokių trūkumų, o B anketos atitinkamoje dalyje visi auditoriaus kontrolieriaus atsakymai yra „Taip“ , „Netaikoma“ arba, išimtiniais atvejais auditoriaus kontrolieriaus sprendimu ir tik dėl klausimų, kurie nėra labai svarbūs, „Iš dalies“ (šis auditoriaus kontrolieriaus sprendimas turi būti detalizuotas audito įmonės peržiūros ataskaitoje);

31.2. „Trūkumai“, kai konkrečioje srityje nustatyta trūkumų, o B anketos atitinkamoje dalyje bent vienas auditoriaus kontrolieriaus atsakymas yra „Ne“ arba „Iš dalies“ (išskyrus 31.1 nurodytu atveju).

31.3. „Reikšmingi trūkumai“, kai konkrečioje srityje nustatyta reikšmingų trūkumų, o B anketoje atitinkamoje dalyje bent vienas auditoriaus kontrolieriaus atsakymas yra „Ne“ arba „Iš dalies“ (išskyrus 31.1 nurodytu atveju).

32. Rengdamas audito įmonės peržiūros suvestinę, auditorius kontrolierius remiasi B anketos kiekvienos dalies atsakymais apie ankstesnę peržiūrą ar tyrimą, pateikia atsakymus dėl ankstesnės peržiūros ir tyrimo metu nustatytų trūkumų ištaisymo:

32.1. „Taip“, kai ankstesnės peržiūros ar tyrimo metu nustatyti trūkumai yra visi ištaisyti.

32.2. „Iš dalies“, kai dalis ankstesnės peržiūros ar tyrimo metu nustatytų trūkumų yra ištaisyta. Jei ankstesnės peržiūros metu nustatyti trūkumai ištaisyti iš dalies, šis faktas turi būti detalizuojamas audito įmonės peržiūros ataskaitoje.

32.3. „Ne“, kai ankstesnės peržiūros ar tyrimo metu nustatyti visi trūkumai nėra ištaisyti. Jei ankstesnės peržiūros metu nustatyti trūkumai neištaisyti, šis faktas turi būti nurodomas audito įmonės peržiūros ataskaitoje.

33. Rengdamas audito įmonės peržiūros suvestinę ir atsižvelgdamas į B anketos kiekvienos dalies atsakymus, auditorius kontrolierius pateikia rekomendacijas dėl trūkumų ištaisymo. Jei konkrečių trūkumų nenustatyta, auditorius kontrolierius audito įmonės peržiūros ataskaitoje gali pateikti rekomendaciją siekti efektyvesnės audito įmonės kokybės kontrolės sistemos.

Užduoties duomenų pateikimas

34. Auditorius kontrolierius C anketoje (4 priedas) pateikia informaciją apie užduotį, atsakymus įrašo arba pasirenka iš sąrašo, jei sąrašas pateiktas.

34.1. Priklausomai nuo pasirinktos įmonės teisinės formos, elektroninėmis priemonėmis automatiškai įrašomi eilučių pavadinimai C anketos dalyje *Pagrindiniai finansinių ataskaitų duomenys*, auditorius kontrolierius įrašo pagrindinius finansinių ataskaitų duomenis, kurie elektroninėmis priemonėmis automatiškai perkeliama į D1 anketos priedą. Remiantis į C anketą įrašytais duomenimis:

34.2. Pagal užduoties įmonės rūšį, automatiškai generuojama viena iš papildomų D3 ar D4 anketų.

34.3. Jei atliktas įmonės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditas, automatiškai generuojama D2 anketa.

Užduoties anketų pildymas

35. Atsakydamas į D1–D4 anketų (5, 8–10 priedai) klausimynus, auditorius kontrolierius turi pateikti savo vertinimą ir nurodyti vieną iš galimų atsakymų:

35.1. „Taip“, kai visiškai įvykdyta, atsakymas vertinamas 7 balais, kai klausimas labai svarbus, ir 5 balais, kai klausimas svarbus.

35.2. „Iš dalies“, kai įvykdyta dalis procedūrų, atsakymas vertinamas 4 balais, kai klausimas labai svarbus, ir 3 balais, kai klausimas svarbus.

35.3. „Ne“, kai visiškai neįvykdyta, atsakymas vertinamas 0 balų.

35.4. „Netaikoma“, kai procedūra audito įmonei neaktuali. Šie atsakymai skaičiuojant balų sumą nenaudojami.

36. Tais atvejais, kai auditorius kontrolierius klausimynuose pažymi „Iš dalies“ arba „Netaikoma“, turi būti pateikiamas komentaras, o kitais atvejais – komentaras gali būti pateikiamas.

37. Atsakydamas į D1 anketos 7.1, 7.6, 8.3, 8.5 ir 8.9 klausimus, auditorius kontrolierius savo vertinimą turi pateikti D1 anketos priede, atskirai nurodyti vieną iš galimų atsakymų („Taip“, „Iš dalies“, „Ne“, Netaikoma“) kiekvienai balanso ar pelno (nuostolių) ataskaitos nurodytai daliai, jei ta dalis yra reikšminga įmonei (reikšmingoms dalims pasirenkama „R“). Jei nurodyta balanso ar pelno (nuostolių) ataskaitos dalis įmonei nereikšminga, auditorius kontrolierius D1 anketos priede 7.1, 7.6, 8.3, 8.5 ir 8.9 vertinimų pateikti neturi (pasirenkama „N“ ir tokiu atveju automatiškai į visus klausimus atsakoma „Netaikoma“). Auditoriaus kontrolieriaus D1 anketos priede pateikti 7.1, 7.6, 8.3, 8.5 ir 8.9 klausimų bendri vertinimai ir komentarai automatiškai perkeliama į D1 anketą.

38. Auditoriui kontrolieriui užpildžius D1–D4 anketas elektroninėmis priemonėmis automatiškai generuojama D anketų suvestinė, kurioje pateikiami auditoriaus kontrolieriaus atsakymų vertinimas balais, D1–D4 anketų kiekvienos dalies balų suma ir procentinė išraiška, maksimalus galimas visų balų skaičius, svarbių klausimų balų suma ir procentinė išraiška bei maksimalus galimas svarbių klausimų balų skaičius. D anketos suvestinėje taip pat pateikiamas kiekybinis vertinimas. D anketų suvestinėje auditorius kontrolierius pateikia kokybinį finansinių ataskaitų audito įvertinimą, atsižvelgdamas į aspektus, kurių neatspindi kiekybinis vertinimas pagal D1–D4 anketas, siekdamas atspindėti rastus audito atlikimo trūkumus, išskirti reikšmingus trūkumus.

Auditoriaus peržiūros suvestinės parengimas

39. Užpildęs D1–D4 anketas, auditorius kontrolierius parengia auditoriaus peržiūros suvestinę (14 priedas).

40. Rengdamas auditoriaus peržiūros suvestinę, auditorius kontrolierius remiasi D1–D4 anketų kiekvienos dalies atsakymais apie dabartinę ir ankstesnę peržiūras ar tyrimą, pateikia atsakymus dėl atlikto audito:

40.1. „Be trūkumų“, kai konkrečioje srityje nebuvo nustatyta jokių audito atlikimo trūkumų, o D1–D4 anketų atitinkamoje dalyje visi auditoriaus kontrolieriaus atsakymai yra „Taip“, „Netaikoma“ arba, išimtiniais atvejais auditoriaus kontrolieriaus sprendimu ir tik dėl klausimų,

kurie nėra labai svarbūs, „Iš dalies“ (šis auditoriaus kontrolieriaus sprendimas turi būti detalizuotas auditoriaus peržiūros ataskaitoje).

40.2. „Trūkumai“, kai konkrečioje srityje nustatyta audito atlikimo trūkumų, o D1–D4 anketų atitinkamoje dalyje bent vienas auditoriaus kontrolieriaus atsakymas yra „Ne“ arba „Iš dalies“ (išskyrus 40.1 nurodytu atveju).

40.3. „Reikšmingi trūkumai“, kai konkrečioje srityje nustatyta reikšmingų audito atlikimo trūkumų, o D1–D4 anketų atitinkamoje dalyje bent vienas auditoriaus kontrolieriaus atsakymas yra „Ne“ arba „Iš dalies“ (išskyrus 40.1 nurodytu atveju).

41. Rengdamas auditoriaus peržiūros suvestinę, auditorius kontrolierius remiasi D1–D4 anketų kiekvienos dalies atsakymais apie ankstesnę peržiūrą ar tyrimą, pateikia atsakymus dėl ankstesnės peržiūros ar tyrimo metu nustatytų audito atlikimo trūkumų ištaisymo:

41.1. „Taip“, kai ankstesnės peržiūros ar tyrimo metu nustatyti audito atlikimo trūkumai yra visi ištaisyti.

41.2. „Iš dalies“, kai dalis ankstesnės peržiūros ar tyrimo metu nustatytų audito atlikimo trūkumų yra ištaisyta. Jei ankstesnės peržiūros metu nustatyti audito atlikimo trūkumai ištaisyti iš dalies, šis faktas turi būti detalizuojamas auditoriaus peržiūros ataskaitoje.

41.3. „Ne“, kai ankstesnės peržiūros ar tyrimo metu nustatyti visi audito atlikimo trūkumai nėra ištaisyti. Jei ankstesnės peržiūros metu nustatyti visi audito atlikimo trūkumai neištaisyti, šis faktas turi būti nurodomas auditoriaus peržiūros ataskaitoje.

42. Rengdamas auditoriaus peržiūros suvestinę ir atsižvelgdamas į D anketų kiekvienos dalies atsakymus, auditorius kontrolierius pateikia rekomendacijas dėl audito atlikimo trūkumų ištaisymo, jei audito atlikimo trūkumų yra. Jei konkrečių audito atlikimo trūkumų nenustatyta, auditorius kontrolierius auditoriaus peržiūros ataskaitoje gali pateikti rekomendaciją siekti aukštesnės atlikto audito kokybės.

43. Vertinant peržiūros metu nustatytų audito atlikimo trūkumų reikšmingumą, turi būti įvertinama:

43.1. Ar auditorius suplanavo ir atliko audito procedūras taip, kad sugebėtų gauti pakankamus tinkamus audito įrodymus ir galėtų padaryti pagrįstas išvadas, kuriomis grindžiama auditoriaus nuomonė.

43.2. Ar įvertinęs atlikto audito darbo dokumentus kitas auditorius, ankščiau nesusijęs su auditu, gali suprasti, atliktų audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį, audito procedūrų rezultatus ir surinktus audito įrodymus, reikšmingus audito metu pastebėtus dalykus, dėl jų padarytas išvadas ir svarbiausius profesinius sprendimus, kuriais remiantis tokios išvados buvo padarytos.

43.3. Ar auditoriaus pateikta nuomonė apie audituotas finansines ataskaitas yra pagrįsta pakankamais tinkamais audito įrodymais.

43.4. Ar nustatyti audito atlikimo trūkumai yra atsitiktiniai ir nesisteminiai.

43.5. Ar tokio pobūdžio audito atlikimo trūkumai nustatyti pirmą kartą.

43.6. Ar nustatyti audito atlikimo trūkumai turėjo (galėjo turėti) reikšmingos įtakos audituotos įmonės finansinių ataskaitų vartotojams.
